

Revitalizácia Vrančovičovej ulice - Prezentácia architektonickej štúdie

Kino Lamač, Malokarpatské námestie 1

1. 12. 2022, 17:30 - 19:45

Zápis zo stretnutia

1. 12. 2022 sa obyvatelky a obyvatelia Vrančovičovej ulice a Lamača znova zišli pri príležitosti prezentácie dopracovanej architektonickej štúdie pre Vrančovičovú ulicu.

Na úvod stretnutia, ktoré sa uskutočnilo v priestoroch Kina Lamač, zazneli informácie k doterajšiemu procesu - aké kroky sa realizovali, ako bola zapojená verejnosť a ako znelo zadanie, na základe ktorého architekti pripravili štúdiu revitalizácie.

Od posledného stretnutia, ktoré sa uskutočnilo 30. 6. 2022, bola dopracovaná hydraulická štúdia a spracovaný statický posudok panelov, ktoré prekrývajú potok na Vrančovičovej ulici. Nové zistenia verejnosti odprezentoval doc. Ing. Andrej Škrinár, PhD., ktorý pôsobí na Katedre vodného hospodárstva krajiny, Stavebnej fakulty Slovenskej Technickej Univerzity.

Dôležité zistenia sa týkali statiky panelov, ktoré prekrývajú potok. Panely už nespĺňajú súčasné kritéria v zmysle platných normových predpisov a možné riešenia spočívajú buď v celoplošnej sanácii železobetónových panelov, alebo v ich odstránení.

Nasledovala prezentácia architektonickej štúdie, ktorú spracovali architekti Ján Studený, Peter Stec, Ľubomír Závodný a Alena Thunderová. Architekt Peter Stec predstavil víziu, koncept riešenia dopravy, zelene, návrh odkrytia potoka, programovú náplň pre verejné priestory v rámci ulice aj sezónne variácie krajiny.

V ďalších krokoch budú architekti pracovať na spracovaní projektovej dokumentácie pre územné povolenie. Ďalej sa ešte dopracuje štúdia na vytvorenie a odladenie zrážkovo-odtokového modelu pre stanovenie hydraulických charakteristík potrebných pre detailnejší návrh koryta.

Po prezentácii bola otvorená diskusia, počas ktorej zúčastnená verejnosť mohla komentovať návrh a pýtať sa otázky súvisiace s predstavenými riešeniami. Prítomní architekti, doc. Škrinár, zástupcovia MIB aj MČ Lamač odpovedali na položené otázky.

Odkrytie potoka

Architekti navrhujú odkryť koryto potoka v celej dĺžke, vytvoriť kontinuálny zelený pás, prírodnú topografiu, plynulo klesajúcu k hladine toku. Podstatná časť komentárov a otázok sa teda týkala riešenia potoka.

Obyvateľov zaujímalo:

- **Koľko vody bude v potoku a ako sa bude meniť hladina počas roka?**
- **Aká bude kapacita potoka a bude stačiť pre odvod zrážkovej vody?**
- **Nehrozí, že sa potok stane liahniskom komárov?**
- **Môže odkrytie potoka pomôcť s problémom vysokej spodnej vody z priľahlých súkromných pozemkov? Je možné koryto prehĺbiť tak, aby to vyriešilo tento problém?**
- **Bola preskúmaná existencia dvoch "prameňov" vody, známych z rozprávania pamätníkov?**

Vody bude v potoku pravdepodobne veľmi málo, čiastočne dá na to odpoveď štúdia, ktorá bude zrealizovaná v najbližších mesiacoch. Vody bude však dosť na to, aby udržiavala dobrý stav zelene v okolí. Kapacita nového koryta sa nezníži oproti súčasnému stavu a bude dostatočná aj pre odvod zrážkových vôd. Voda v koryte nebude stojatá a teda by nemal vzniknúť problém s liahnutím komárov. Problém spodnej vody na pozemkoch rodinných domov je veľmi špecifický a nie je možné ho vyriešiť prehĺbením koryta potoka. Informácie o dvoch prameňoch sú zaujímavé, oficiálne o tom neexistuje záznam. Pôjde pravdepodobne o podzemnú vodu, ktorá pochádza z priesakov. Nie je to prameň ako taký. Prameň tohto toku by sa mohol nachádzať v kopcoch nad Vrančovičovou ulicou.

Dopravné riešenie

Návrh zachováva pôvodné trasovanie jednosmerných komunikácií po oboch stranách zeleného stredového pásu. Zmena je navrhovaná pri starej požiarnej zbrojnici, kde sa predpokladá zrušenie obratiska autobusov a posun zastávky MHD. Ďalšia výrazná zmena je navrhovaná pri objekte Pantla, kde sa spájajú jednosmerné komunikácie do jednej obojsmernej, navrhuje sa združenie ciest a vytvorenie jednej svetlene riadenej križovatky, ktorá umožní pripojenie na Hodonínsku ulicu. Tým sa scelí priestor a vytvorí sa pokojnejšia zóna pri zastávke MHD a pred Pantlom. Navrhuje sa zrušenie parkoviska pred Pantlom a vytvorenie nového verejného pobytového priestoru.

Otázky a komentáre obyvateľov sa týkali:

- **Je navrhované riešenie bezpečné pre pohyb peších v rámci zeleného pásu? Ako bude zabezpečené, že automobil nevojde do stredového pásu?**
- **Je možné ukludňovať dopravu aj inak ako šikanami a trasovaním cesty takmer pod oknami domov?**
- **Bolo riešenie dopravy zvažované v širšom kontexte celého Lamača aj nového ÚPZ Zečák? Nespôsobí ukludnenie ulice zhoršenie dopravnej situácie vo zvyšku mestskej časti?**
- **Ako bude riešené trasovanie MHD a kam sa presunie zastávka MHD?**
- **Bude navrhovaný počet parkovacích miest dostatočný pre obyvateľov ulice?**
- **Nespôsobí zmena organizácie dopravy pri Pantlovi zhoršenie dopravnej situácie na ulici?**
- **Treba zobrať do úvahy hlučnosť povrchov pre zhotovenie komunikácií (vo vizualizácií bol zobrazený z kamenných dlažbových kociek, tzv. mačacích hláv).**

Cieľom je dopravu na Vrančovičovej ukludniť, znížiť jej intenzitu a spomaliť, bezpečnosť peších je prvoradá. Navrhované riešenia sú inšpirované opatreniami aplikovanými v iných európskych mestách. Ulica však ostane naďalej prejazdná. Dopravu treba samozrejme riešiť v kontexte celého Lamača a je to v kompetencií mestskej časti sa venovať dopravným riešeniam.

Konečná zastávka a obratisko na Vrančovičovej sa navrhuje zrušiť a preverujú sa možnosti presunu na ulicu Podháj. Riešenie sa hľadá v spolupráci s DPB a rieši sa aj optimalizácia liniek v Lamači. Podmienkou je dostatočná obslužnosť tejto lokality.

Na ulici sa robil audit parkovania a návrh využíva krajinu ulíc na parkovanie kde sa dá. Predpokladá sa zavedenie rezidenčnej parkovacej politiky, ktorá by mala situáciu zlepšiť. S projektom parkovacej garáže na Studenohorskej sa naďalej počíta, tam vzniknú ďalšie parkovacie miesta.

Zeleň

Návrh predpokladá vytvorenie kontinuálneho zeleného pásu. Navrhované výsadby stromov, nižšej zelene a tráv, spolu s trávo-bylinným osevom s prímiesou kvitnúcich druhov, majú za cieľ vytvoriť prirodzený biotop. Druhovú skladbu vychádza z potenciálnej prirodzenej vegetácie, ktorá je v spevnených plochách zamenená za introdukované druhy, schopné zvládnuť negatívne podmienky stanovišťa.

Nakoľko však ráta s odstránením panelov, prekrývajúcich potok, predpokladá sa, že viaceré vzrastlé dreviny budú musieť byť odstránené spolu s panelmi, nakoľko korene stromov panelmi prerastajú.

Komentáre smerovali:

- **Treba zvážiť nutnosť výrubu drevín. Vzhľadom na meniacu sa klímu, mnohé novovysadené dreviny nemajú možnosť prežiť.**

Aktivity a využitia verejných priestorov

Architekti predstavili programovú náplň, ktorá by potenciálne mohla odohrávať pre tri kľúčové verejné priestory v rámci ulice. Príležitostné, susedské a sezónne aktivity, v prepojení na funkcie a program v priľahlých objektoch.

Obyvatelia sa pýtali:

- **Nezmení umiestnenie stánkov pokojný charakter ulice, ktorý si obyvatelia želajú zachovať?**
- **Je priestor pred Pantlom vhodný na pobytové aktivity a podujatia, vzhľadom na hlučnosť Hodonínskej?**
- **Nezasahuje návrh do súkromného vlastníctva (zachovanie predzáhradok, priestor okolo kostola)**

Návrh umožňuje veľkú flexibilitu a ponúka potenciál, ktorý však obec môže, ale nemusí využiť. Navrhované sú priestory, ktoré umožnia malé, príležitostné, susedské podujatia.

Do predzáhradok návrh nezasahuje. Niektoré predzáhradky sú však na pozemkoch mesta. Čo sa týka okolia / predpočia kostola, budeme komunikovať s farským úradom.

Odkaz na históriu

Návrh ráta so zachovaním pamätníkov v rámci ulice a úpravou ich okolia. Ráta sa s vytvorením predpolí pre historické objekty požiarnej zbrojnice, kostola aj Pantla. Navrhuje znovuvyužitie kyklopského muriva, ktorý v súčasnosti tvorí koryto potoka.

Obyvateľov zaujímalo:

- **Je možné zachovať pôvodné koryto potoka?**
- **Bolo by možné využiť pre sprítomnenie histórie napríklad rekonštrukciu architektonického detailu pôvodných domov (žudra)?**

Ak by sa koryto zachovalo v súčasnom stave, muselo by byť ohradené kvôli bezpečnosti. Preferované je pracovať s terénom. Z vodohospodárskeho hľadiska je súčasné koryto nevhodné a zastarané. Bude

sa pracovať s časťami koryta, ktoré je možné zachovať. V ďalších fázach sa bude pracovať s historickými relikami a na sprítomnení histórie.

Štúdia je zverejnená na stránke <https://mib.sk/projekt/vrancovicova-ulica/>

Otázky a pripomienky môžu obyvatelia zaslať na adresu participacia@mib.sk